

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN 2002-1054, Artikelnummer 2025-6-9608
Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Socialstyrelsens kungörelse om ändring i allmänna råden (SOSFS 2014:6) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga;

**HSLF-FS
2025:28**

Utkom från trycket
den 26 juni 2025

beslutade den 27 maj 2025.

Socialstyrelsen beslutar i fråga om Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2014:6) om handläggning av ärenden som gäller barn och unga

dels att rubrikerna ”Mottagande av anmälan om barn eller unga enligt 11 kap. 1 § SoL”, ”Utredning om ett barns behov av skydd eller stöd enligt 11 kap. 1 och 2 §§ SoL” samt mellanrubriken ”Information om möjligheten till återkoppling enligt 14 kap. 1 b § SoL” ska ha följande lydelse,

dels att texten under rubriken ”Tillämpningsområde” ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden under rubrikerna ”Information enligt 3 kap. 1 § SoL om anmälan om missförhållanden”, ”Förhandsbedömning enligt 11 kap. 1 a § andra stycket SoL” samt ”Insatser av god kvalitet enligt 3 kap. 3 § SoL” samt rubrikerna ska ha följande lydelse,

dels att de allmänna råden under mellanrubrikerna ”Socialnämndens ansvar för samverkan” och ”Hur utredningen bör genomföras” samt under rubrikerna ”Uppföljning efter avslutad utredning” ska ha följande lydelse.

Tillämpningsområde

¹I dessa allmänna råd ges rekommendationer till socialnämnden vid arbete med barn och unga enligt socialtjänstlagen (2025:400), SoL, i fråga om

¹ Senaste lydelse HSLF-FS 2023:23

- anmälan och förhandsbedömning,
- handläggning av ärenden, och
- uppföljning av insatser som beslutats med stöd av 11 kap. 1 § SoL och som inte avser vård utanför det egna hemmet av barn och unga enligt 9 kap. 1, 5 §§ och 22 kap. 4 § SoL.

Bestämmelser om socialnämndens ansvar att noga följa vården av de barn och unga som vistas i familjehem, jourhem, stödboende, skyddat boende eller hem för vård eller boende finns i 22 kap. 11 § SoL.

Bestämmelser om uppföljning av insatserna kontaktperson, kontaktfamilj och särskilt kvalificerad kontaktperson finns i 23 kap. 6 § SoL.

Bestämmelser om socialnämndens ansvar för barn och unga vid vård utanför det egna hemmet finns i Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SOSFS 2012:11) om socialnämndens ansvar för barn och unga i familjehem, jourhem, stödboende och hem för vård eller boende.

Information enligt 6 kap. 2 § SoL om anmälan om missförhållanden

Socialnämnden bör se till att det på kommunens webbplats finns lättillgänglig och lättförståelig information om hur en anmälan om missförhållanden enligt 19 kap. 1 eller 4 §§ SoL kan göras såväl under som efter kontorstid.

Mottagande av anmälan om barn eller unga enligt 14 kap. 2 § SoL

När en anmälan har kommit in bör socialnämnden informera den som har gjort anmälan om att anmälan tagits emot och av vem.

Om en anmälan görs anonymt, bör nämnden be anmälaren att återkomma vid ett senare angivet tillfälle för att svara på kompletterande frågor vid behov.

Nämnden bör kontrollera med anmälaren att muntliga uppgifter som har antecknats av nämnden uppfattats korrekt.

Information om möjligheten till återkoppling enligt 19 kap. 6 § SoL

Om anmälan gäller ett barn, bör socialnämnden informera anmälaren om möjligheten till återkoppling om huruvida en utredning har inletts, inte har inletts eller redan pågår.

Förhandsbedömning enligt 20 kap. 2 § SoL

Innan socialnämnden beslutar om att inte inleda en utredning bör uppgifter som finns i förekommande personakt beaktas. Även tidigare inkomna anmälningar hos den egna nämnden bör beaktas, om det är möjligt.

Underrättelse till den som berörs av en utredning enligt 20 kap. 4 § SoL

När den som berörs av en utredning underrättas om att en sådan har inletts bör information ges om

- anledningen till utredningen,
- vad en utredning innebär, och
- handläggarens namn och kontaktuppgifter.

Den som berörs bör även få förslag på tid för ett första samtal eller möte för att planera utredningen.

Om socialnämnden får kännedom om ett misstänkt brott mot ett barn enligt

- 3, 4 eller 6 kap. brottsbalken, eller
- lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor,

och den misstänkte är en närstående, bör nämnden samråda med polis eller åklagare innan barnets vårdnadshavare underrättas om att en utredning har inletts.

Utredning om ett barns behov av skydd eller stöd enligt 14 kap. 2 § och 20 kap. 3–5 §§ SoL

Utredningens inriktning

En utredning till skydd eller stöd för ett barn bör inriktas på barnets situation och behov samt på hur dess behov tillgodoses.

Socialnämndens ansvar för samverkan

Socialnämndens samverkan med andra huvudmän enligt 18 kap. 6 § SoL under utredningen bör syfta till att dels få en god helhetsbild av barnets situation, dels samordna eventuella insatser.

Hur utredningen bör genomföras

Uppgifter till utredningen bör hämtas in på ett strukturerat sätt.

Socialnämnden bör träffa barnet såväl med som utan vårdnadshavare för att genom samtal och observationer bilda sig en uppfattning om barnets situation. Barnet bör ges möjlighet att uttrycka sin åsikt både genom att svara på frågor och berätta fritt.

När nämnden begär in uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen bör den i möjligaste mån precisera vilken slags uppgift den önskar få del av. Om uppgifterna har lämnats muntligt, bör nämnden kontrollera med uppgiftslämnaren att uppgifterna som har antecknats av nämnden uppfattats korrekt.

Om nämnden konsulterar sakkunniga för att få hjälp med bedömningen av ett barns behov, bör en sådan begäran göras skriftligt och innehålla specificerade frågor om vad nämnden önskar få belyst eller utrett.

Uppföljning efter avslutad utredning

Socialnämnden kan, utifrån sitt ansvar enligt 18 kap. 1 § SoL, komma överens med barnet och dess vårdnadshavare eller den unge om en uppföljande kontakt, i det fall en utredning har avslutats utan beslut om insats.

I 23 kap. 1 § SoL finns bestämmelser om att nämnden, när det gäller ett barn, i vissa fall även utan överenskommelse med barnet och dess vårdnadshavare får besluta om uppföljning.

Verksamhet av god kvalitet enligt 5 kap. 1 § SoL

Socialnämnden bör verka för att barnet och dess vårdnadshavare eller den unge är delaktiga vid uppföljningen av en insats som beslutats enligt 11 kap. 1 § SoL och som inte avser vård utanför det egna hemmet av barn och unga enligt 9 kap. 1, 5 §§ och 22 kap. 4 § SoL.

Uppföljningen bör göras i samråd med den som utför insatsen.

Utgångspunkten för uppföljningen bör vara målen som finns beskrivna i det underlag som ligger till grund för beslutet samt i

den individuella planen enligt 10 kap. 8 § SoL eller genomförandeplanen, om sådana finns.

Nämnden bör vid uppföljningen notera om det finns behov av ändrade eller utökade insatser som kan föranleda en ny utredning enligt 14 kap. 2 § SoL.

Om genomförandet av en insats behöver förändras, bör befintliga planer för insatsen revideras. Revideringen bör göras i samråd med barnet och dess vårdnadshavare eller den unge samt med den som utför insatsen.

Denna författning träder i kraft den 1 juli 2025.

Socialstyrelsen

BJÖRN ERIKSSON

Monica Panagio

HSLF-FS
2025:28

HSLF-FS kan laddas ned eller beställas via
Socialstyrelsens publikationsservice
webb: www.socialstyrelsen.se/publikationer
e-post: publikationsservice@socialstyrelsen.se

Elanders Sverige AB, Vällingby 2025